

Miejski wymiar polityki UE

Ponad 70% ludności UE mieszka w miastach, a wiele gospodarczych i środowiskowych wyzwań politycznych, z jakimi boryka się Europa, dotyczy miast. Wspólna wizja rozwoju obszarów miejskich w UE stopniowo nabiera kształtu na szczeblu międzyrządowym. W ostatnich latach pojawiały się coraz liczniejsze apele o konkretne działania na szczeblu UE oraz o opracowanie agendy miejskiej UE, która mogłaby ułatwić osiągnięcie większej spójności strategii politycznych dotyczących obszarów miejskich, a także umożliwiłaby władzom miejskim i zainteresowanym stronom wnoszenie większego udziału w proces podejmowania decyzji.

Podstawowe informacje

Ponieważ w traktatach UE nie przewidziano żadnych podstaw prawnych dotyczących polityki miejskiej, dyskusje w sprawie agendy miejskiej prowadzone na szczeblu unijnym przybrały formę międzyrządowej współpracy wyrażającej się w nieformalnych posiedzeniach ministrów, które pomagają kształtować wspólną wizję państw członkowskich w zakresie rozwoju obszarów miejskich. Z czasem państwa członkowskie osiągnęły porozumienie w sprawie konkretnych celów i wartości dotyczących rozwoju obszarów miejskich poprzez takie dokumenty jak [karta lipska](#), [deklaracja z Toledo](#) oraz [Agenda Terytorialna UE 2020](#); porozumienia te nie są jednak wiążące dla państw członkowskich. W wyniku tego kilka państw członkowskich (a także różnych zainteresowanych stron) zaapelowało o konkretniejsze działania i apel ten spotkał się z aprobatą państw członkowskich w listopadzie 2013 r. w [Wilnie](#).

Komunikat Komisji Europejskiej

W lipcu 2014 r. Komisja przyjęła [komunikat](#) w sprawie miejskiego wymiaru polityki UE i rozpoczęła konsultacje publiczne na temat konieczności opracowania agendy miejskiej UE, a także jej celów i potencjalnego funkcjonowania. Jak wskazują [wyniki](#) konsultacji, agenda miejska UE powinna pomóc miastom we wdrażaniu priorytetów Unii Europejskiej i realizacji jej politycznych celów. Respondenci uważają, że nie trzeba tworzyć nowych przepisów, zapewniać nowych źródeł finansowania ani przenosić nowych kompetencji na szczebel UE, lecz raczej zapewnić lepsze prawodawstwo. Komisja proponuje, by agenda miejska UE skupiała się na trzech priorytetowych obszarach, takich jak **inteligentne, ekologiczne i sprzyjające włączeniu społecznemu** miasta, zapewniała skuteczne stosowanie lepszych narzędzi regulacyjnych, zwiększała koordynację strategii politycznych UE dotyczących miast oraz udoskonalała technologie inteligentnych miast, a także stosowanie wskaźników odniesienia i monitoring.

Parlament Europejski

W odpowiedzi na komunikat Komisji Parlament Europejski ma przeprowadzić głosowanie w sprawie [sprawozdania z własnej inicjatywy](#) przygotowanego przez Komisję Rozwoju Regionalnego (sprawozdawczyni: Kerstin Westphal, S&D, Niemcy). Sprawozdanie wskazuje na potrzebę większego zaangażowania na szczeblu lokalnym na wszystkich etapach cyklu polityki w oparciu o nową metodę wielopoziomowego sprawowania rządów. Sprawozdawczyni apeluje o mechanizm wczesnego ostrzegania umożliwiający samorządom terytorialnym monitorowanie zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności i twierdzi, że agenda miejska UE powinna skupiać się na ograniczonej liczbie wyzwań, a przede wszystkim na włączeniu społecznym, zmianach demograficznych i zrównoważeniu środowiskowym. W sprawozdaniu zaleca się także dokonanie oceny oddziaływania terytorialnego, aby zagwarantować wykonalność odnośnych inicjatyw politycznych UE na szczeblu lokalnym, a także wyznaczenie unijnego koordynatora ds. miejskich, który będzie monitorował koordynację polityki dotyczącej miast, oraz utworzenie punktu kompleksowej obsługi ds.

miejskich strategii politycznych. Sprawozdawczynie podkreśla konieczność zgromadzenia szczegółowych danych z miast i apeluje o włączenie agendy miejskiej do rocznego programu prac Komisji.

Przyszłe perspektywy

W podejściu poszczególnych państw członkowskich do agendy miejskiej UE wciąż widać wyraźne różnice. Luksemburska [prezydencja](#) Rady UE prowadzi jednak dalsze dyskusje – na listopad 2015 r. zaplanowano nieformalne posiedzenie ministerialne dotyczące przedmiotowej kwestii oraz trwają prace nad opracowaniem deklaracji politycznej w sprawie agendy miejskiej UE, która ma zostać przyjęta w ramach kolejnej, holenderskiej prezydencji w 2016 r.